
Till kommunfullmäktige i Bräcke kommun

MEDBORGARFÖRSLAG: Ta fram en strategi för anpassning till minskande och åldrande befolkning, med särskilt fokus på att göra Bräcke attraktivt för äldre och återflyttare

Bakgrund

Bräcke kommuns befolkning har minskat varje år sedan åtminstone 2019 — från 6 376 invånare det året till 5 950 idag. Medelåldern i kommunen är 48,7 år, mot 42,4 år i riket. Försörjningskvoten, det vill säga hur många personer varje person i arbetsför ålder i praktiken försörjer, ligger på 99,7 i Bräcke mot 77 i riket som helhet.

Under de senaste decennierna har kommunens strategi genomgående varit att försöka "attrahera fler invånare" i bred bemärkelse, utan att befolkningskurvan vänt. Det är inte unikt för Bräcke. Josefine Syssner, forskare vid Linköpings universitet och en av landets ledande forskare om krympande kommuner, konstaterar att tillväxt som huvudstrategi "inte fungerar" för kommuner i vårt läge, eftersom rörligheten i befolkningen helt enkelt inte är tillräckligt stor för att alla mindre kommuner ska kunna växa sig ur samma problem samtidigt. Hennes rekommendation, och den som delas av forskning från bland annat Lunds universitet, är att kommuner istället planerar medvetet för en mindre befolkning — att "krympa smart" — och riktar resurser och attraktionskraft mot de grupper som faktiskt har skäl att välja en plats som Bräcke: människor, ofta äldre eller återflyttare, som aktivt söker ett lugnare tempo, närhet till natur och ett tryggt lokalsamhälle.

Lunds universitets forskning visar också att krympande kommuners ekonomi hittills har hållit emot bättre än befolkningsutvecklingen antytt — men bara när anpassningen sker medvetet och planerat, inte genom att fortsätta hoppas på en generell tillväxt som uteblivit i fyrtio år.

Förslag

Jag föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för anpassning till minskande och åldrande befolkning ("smart anpassning"), där ett uttalat fokus är att göra Bräcke till en attraktiv plats för äldre invånare och återflyttare som söker ett lugnare tempo — bland annat genom att se över hur äldreomsorgens kvalitet och boendeformer för äldre kan lyftas fram som kommunens tydligaste konkurrensfördel, istället för att kommunens marknadsföring och politiska debatt fortsätter utgå från en generell befolkningstillväxt som saknar stöd i forskningen om kommuner i Bräckes situation.

Att-sats

Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att, i dialog med kommunens invånare, ta fram en strategi för anpassning till minskande och åldrande befolkning, med ett uttalat delmål att stärka Bräckes attraktionskraft för äldre invånare och återflyttare genom en tydligt prioriterad satsning på äldreomsorgens kvalitet och anpassade boendeformer.
--

Gillis Blomkvist

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

5 september 2026

KÄLLOR att hänvisa till i beredningen om det efterfrågas

Befolkningssiffror: Kommunio.se / Ekonomifakta.se, regionaldata för Bräcke kommun (2026).

Josefina Syssner, "Mindre många — om anpassning och utveckling i krympande kommuner" (Dokument Press); intervju: yle.fi/a/7-1489830.

Lunds universitet / AgriFood Economics Centre: lu.se, artikel om krympande kommuners ekonomi (2026).

Studie om grannkommunen Strömsund: "Hjälp, vi krymper!" (GUPEA, Göteborgs universitet): gupea.ub.gu.se/handle/2077/66232.